

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Napomena: Ove Odredbe za provođenje počinju člankom 4. zbog usklađenja brojeva članaka sa brojevima članaka Odredbi za provođenje u Odluci o donošenju prostornog plana uređenja Općine Ružić.

1.

Uvjeti za određivanje namjena površina na području Općine

Članak 4.

Prostornim planom uređenja Općine Ružić određene su slijedeće osnovne namjene površina:

- a) POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE NASELJA
  - izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskog područja naselja
- b) POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE PROSTORA IZVAN NASELJA
  - gospodarska namjena
  - poslovna namjena
  - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina
  - poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
    - osobito vrijedno obradivo tlo
  - šuma isključivo osnovne namjene
    - zaštitna šuma
    - šuma posebne namjene
  - ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
  - vodne površine
  - infrastrukturni sustavi
  - groblja

Članak 5.

Razmještaj i veličina površina iz točke 1. prikazani su na kartografskom prikazu, br. 1. "Korištenje i namjena površina" u mjerilu 1 : 25.000.

Granice građevinskih područja naselja detaljno su određene na kartografskim prikazima, br. 4.0. "Građevinska područja naselja", na katastarskim kartama u mjerilu 1 : 5000.

Za veće zone izdvojene namjene određena su zasebna građevinska područja na kartografskim prikazima iz prethodnog stavka.

Planirane koridori ili trase infrastrukturnih sustava određeni su aproksimativno u prostoru i točna trasa se treba odrediti idejnim rješenjem (projektom) za svaki pojedini namjeravani zahvat u prostoru.

2. Uvjeti za uređenje prostora

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

Članak 6.

Građevine od važnosti za državu i županiju određene su posebnim propisom, te Prostornim planom Šibensko-kninske županije. Temeljem navedenog utvrđuju se slijedeći zahvati u prostoru (gradnja novih ili rekonstrukcija postojećih građevina, ako se bitno utječe na uvjete i način korištenja prostora, te stanje okoliša) od važnosti za državu i županiju, na području Općine Ružić;

1. Građevine od važnosti za Državu

Prometne građevine s pripadajućim građevinama i uređajima

- postojeće državne ceste utvrđene na temelju propisa o razvrstavanju, a moguće su određene promjene u prostornom smislu (održavanje, uređenje i rekonstrukcija trase)

Energetske građevine

- dalekovodi i transformatorska postrojenja napona 110kV.

Vodne građevine

Regulacijske i zaštitne vodne građevine:

- akumulacije i retencije za obranu od poplava i višenamjenske akumulacije s prostorom za prihvaćanje poplavnog vala volumena je $1.00 \times 10^6 \text{ m}^3$ i više

Građevine za melioracijsku odvodnju:

- površine od 2000 do 10000 ha; Petrovo polje

Građevine za korištenje voda:

- vodoopskrbni sustav na izvoru Čikole
- vodozahvat, odnosno crpna stanica za korištenje mineralnih voda koje se koriste kao voda za piće
- građevine za melioracijsko navodnjavanje kapaciteta 500 ha i više

Proizvodne građevine

- građevine za proizvodnju obojenih metala, nemetalnih minerala, cementa, stakla, keramike, celuloze, papira, tekstila i kože

Vojne građevine

- vojna građevina i građevina od posebnog značaja za obranu države, sukladno posebnim propisima

Ostale građevine

- rekreacijski kompleksi veći od 5ha

2. Građevine od važnosti za Županiju

Prometne građevine s pripadajućim građevinama i uređajima

- postojeće županijske ceste utvrđene na temelju propisa o razvrstavanju, a moguće su određene promjene u funkcionalnom (promjena kategorije) i prostornom smislu (održavanje, rekonstrukcija i manje korekcije trase radi poboljšanja tehničkih elemenata prometnice pri čemu se to ne smatra promjenom trase)

Energetske građevine

- dalekovodi i transformatorska postrojenja napona 35kV.

Ostale građevine

- građevine u objektima prirode predloženim za zaštitu u kategoriji posebnog rezervata;
- posebni rezervat šumske vegetacije Svilaja

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 7.

Građevinska područja naselja su područja unutar kojih je predviđeno uređenje i razvoj naselja, a sastoje se od izgrađenog dijela i neizgrađenog dijela predviđenog za daljnji razvoj naselja.

U građevinskom području naselja predviđena je izgradnja novih građevina, te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina namijenjenih za:

- stanovanje i prateće pomoćne i gospodarske funkcije;
- rad bez štetnih utjecaja na okoliš;
- javne i prateće sadržaje;
- društvene djelatnosti;
- trgovačke i uslužne sadržaje;
- turističke i ugostiteljske sadržaje;
- vjerske sadržaje;
- prometnu i komunalnu infrastrukturu;
- šport i rekreaciju;
- groblja.

Neizgrađeni dio građevinskog područja može se do privođenja namjeni koristiti kao poljoprivredno zemljište ili za sadržaje privremenog ili povremenog karaktera (temeljem posebnih odluka lokalne samouprave): montažni kiosci, sajmovi, razne prigodne manifestacije i sl.

Unutar građevinskog područja naselja odnosno u njegovoj neposrednoj blizini ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, posredno ili neposredno, ugrožavale život i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti postojećeg okoliša naselja.

Parcelacija zemljišta u svrhu osnivanja građevinskih čestica može se obavljati samo unutar građevinskog područja u skladu s PPUO Ružić.

Sve poljoprivredno zemljište u građevinskom području naselja, a koje je PPUO Ružić određeno za drugu namjenu, može se do prenamjene i dalje koristiti na dosadašnji način.

Članak 8.

Na jednoj građevnoj čestici u građevinskom području naselja može se graditi samo jedna stambena ili poslovna građevina.

Uz građevinu iz stavka 1. ove točke mogu se na istoj građevnoj čestici graditi pomoćne i gospodarske građevine i manje poslovne građevine, a koje sa građevinom iz prethodnog stavka čine cjelinu i koji svojom izgradnjom neće utjecati na sigurnost i zaštitu okolnih građevina i zaštitu od buke, zagađenja tla, vode i zraka.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stavka mogu se koristiti i prostori ili građevine u cijelom ili dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora.

Građevine iz stavka 1. ovog članka trebalo bi graditi na uličnom građevinskom pravcu, a pomoćne i gospodarske građevine i manje dvorišne poslovne građevine iza tih građevina po dubini parcele.

Iznimno se može dozvoliti i drugačiji smještaj građevina na građevnoj čestici, ukoliko konfiguracija terena i oblik građevne čestice te tradicijska organizacija čestice ne dozvoljavaju način izgradnje određen u prethodnom stavku ovog članka, ukoliko utjecaji na okoliš ne priječe takovu izgradnju.

Članak 9.

Stambenim građevinama smatraju se građevine individualne stambene izgradnje i višestambene građevine.

Pod *individualnom stambenom izgradnjom* podrazumijevaju se obiteljske kuće i to: jednoobiteljske građevine s najviše dvije odvojene stambene jedinice i višeobiteljske građevine s najviše 4 odvojene stambene jedinice.

Višestambene građevine su građevine s 5 i više stambenih jedinica u građevini.

U stambenim građevinama (individualne izgradnje i višestambene građevine) uz osnovnu stambenu namjenu dijelovi građevine mogu se koristiti za različite poslovne, uslužne i javne namjene (djelatnosti iz članka 11. stavka 1. alineje 1.)

Članak 10.

Poslovnim građevinama smatraju se:

- za tihe i čiste djelatnosti:

prostori u kojima se obavljaju intelektualne usluge, uslužne i trgovačke djelatnosti, (različite kancelarije, uredi, biro), mali proizvodni pogoni i druge slične djelatnosti kod kojih se ne javlja buka i zagađenje okoliša- voda, zrak, tlo), te ugostiteljsko-turistički sadržaji bez glazbe i s ograničenim radnim vremenom.

- za bučne i potencijalno opasne djelatnosti:

mali proizvodni pogoni, automehaničarske i proizvodne radionice, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, stolarije, klaonice, te ugostiteljsko-turistički sadržaji s glazbom i slično.

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati i u sklopu stambene građevine, ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.

Bučne i potencijalno opasne djelatnosti potrebno je locirati na propisanoj udaljenosti od stambenih građevina, na način propisan člankom 77.

Članak 11.

Gospodarskim građevinama smatraju se:

- bez izvora zagađenja:

šupe, kolnice, sjenici, ljetne kuhinje, spremišta poljoprivrednih strojeva i proizvoda, sušare (pušnice), pčelinjaci i sl.

- s potencijalnim izvorima zagađenja:

staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci i sl.

Članak 12.

Gospodarske građevine s potencijalnim izvorima zagađenja su građevine za potrebe uobičajenog uzgoja i tova stoke i peradi, pod kojim se smatra broj do max 5 uvjetnih grla. Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1,00. Sve vrste stoke svode se na uvjetna grla primjenom slijedećih koeficijenata:

Vrsta stoke	Koeficijent	max. broj grla
- krava, steona junica	1,00	5
- bik	1,40	4
- vol	1,20	4
- junad 1-2 godine	0,70	7
- junad 6-12 mjeseci	0,50	10
- telad	0,25	20
- krmača + prasad	0,055	90
- tovne svinje do 6 mjeseci	0,25	20
- mlade svinje 2-6 mjeseci	0,13	38
- teški konji	1,20	4
- srednje teški konji	1,00	5
- laki konji	0,80	6
- ždrebad	0,75	7
- ovce, koze i jarci	0,10	50
- janjad i jarad	0,05	100
- tovna perad	0,00055	u turnusu 2.250
- konzumne nesilice	0,002	2.500
- rasplodne nesilice	0,0033	1.500
- nojevi	1,20	4
- sitni glodavci	0,005	1.000
- krznaši	0,005	1.000

Članak 13.

Izgradnja gospodarskih građevina s potencijalnim izvorima zagađenja nije dozvoljena unutar građevinskog područja središnjeg naselja Gradac, te u područjima posebnog režima zaštite.

Iznimno od prethodnog stavka, unutar površine za razvoj naselja Gradac može se dozvoliti izgradnja gospodarskih građevina s potencijalnim izvorima zagađenja i to pod uvjetom:

- da je parcela udaljena najmanje 200 m od središnjih i javnih sadržaja
- kada to nije u suprotnosti s drugim odredbama PPUO i drugim propisima

Članak 14.

Gospodarske građevine s potencijalnim izvorima zagađenja mogu se graditi samo ukoliko veličina čestice i njen položaj u naselju omogućavaju izgradnju bez utjecaja na susjedne građevine, na način propisan člankom 25 i 32.

Članak 15.

Pomoćnim građevinama smatraju se garaže drvarnice, spremišta, nadstrešnice, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva za grijanje, ljetne kuhinje i sl.

2.2.1. OBLIK I VELIČINA GRAĐEVNE ČESTICE

Članak 16.

Građevna čestica nalazi se u građevinskom području naselja i mora imati površinu i oblik koji omogućava njeno funkcionalno i racionalno korištenje i izgradnju u skladu s odredbama ovog plana.

Kod utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice, građevna čestica može se iznimno formirati tako da se čestici, koja površinom većom od polovice ulazi u građevinsko područje, može priključiti njen preostali dio ili dio potreban za formiranje građevne čestice, a izgradnja je moguća samo unutar utvrđenih granica građevinskog područja.

Članak 17.

Koeficijent izgrađenosti k_{ig} za izgradnju na građevinskim česticama **individualne stambene izgradnje** (obiteljskih kuća) i veličine čestica određuju se za:

način gradnje	najmanja širina građ. čestice	najmanja površina građ. čestice	Koeficijent izgrađenosti (k_{ig})	najveća veličina građ. čestice
	(m)	(m^2)		(m^2)
a) za izgradnju građevine na slobodnostojeći način:				
- prizemne	12	264	0,3	1000
- katne	16	400	0,3	1000
b) za izgradnju građevine na poluugrađeni način i dvojne građevine:				
- prizemne	10	200	0,4	800
- katne	12	300	0,4	800
b) za izgradnju građevine u nizu:				
- prizemne	5	125	0,5	600
- katne	6	150	0,5	600

Iznimno od prethodnog stavka, maksimalna veličina građevne čestice može biti do 3.000 m^2 , uz koeficijent izgrađenost od 0,3, kada se uz stambene građevine izgrađuju građevine za poljoprivrednu ili neku drugu gospodarstvenu djelatnost koja zahtijeva veću površinu.

Iznimno od stavka 1. ovog članka kod zamjene postojeće građevine novom, odnosno u slučaju interpolacije (izgradnja na neizgrađenoj građevinskoj parceli koja graniči s izgrađenim građevinskim parcelama) u već izgrađenim dijelovima naselja, nova se građevina može graditi i na postojećoj građevnoj čestici manje veličine od propisane ukoliko se pri tome poštuje postojeća matrica naselja (parcelacija), ali pod uvjetom da je veličina te građevine i njena lokacija u skladu sa svim odrednicama koje se odnose na koeficijent izgrađenosti, te minimalne udaljenosti od javne prometne površine, susjedne međe i drugih građevina.

Minimalna površina tlocrtne projekcije obiteljske stambene građevine unutar građevinskog područja naselja ne može biti manja od 40 m^2 .

Članak 18.

Koeficijent izgrađenosti k_{ig} za građevinske čestice **višestambene** građevine iznosi $k_{ig} = 0,3$ za izgradnju građevine na slobodnostojeći ili poluugrađeni način, odnosno $k_{ig} = 0,4$ za izgradnju građevine na ugrađeni način. Najmanji koeficijent izgrađenosti $k_{ig} = 0,1$.

Ukoliko se radi o rekonstrukciji, odnosno prenamjeni i dogradnji neophodnoj za funkcioniranje građevine kao cjeline, može se predvidjeti i veća izgrađenost od one iz prethodnog stavka pod uvjetom da se rekonstrukcijom, odnosno prenamjenom i dogradnjom ne remeti funkcioniranje postojeće građevine kao i susjednih građevina u skladu sa svim odrednicama koje se odnose na minimalne udaljenosti od javne prometne površine, susjedne međe i drugih građevina, te da bude oblikovano u skladu s okolinom.

Površina čestice višestambenih građevina iznosi minimalno 900 m², a maksimalno 2000 m².

Površina građevinske čestice za višestambene građevine određuje se za svaku pojedinačnu građevinu i obuhvaća površinu potrebno za redovitu upotrebu građevine što uključuje i potrebne parkirališne garažne površine korisnika građevine.

Članak 19.

Koeficijent izgrađenosti k_{ig} za građevinske čestice za **poslovne** građevine, za tihe i čiste djelatnosti iznosi $k_{ig} = 0,4$ za izgradnju građevine na slobodnostojeći. Najmanji koeficijent izgrađenosti $k_{ig} = 0,1$.

Površina čestice poslovnih građevina iznosi minimalno 600 m², a maksimalno 2000 m².

Površina građevinske čestice za poslovne građevine određuje se za svaku pojedinačnu građevinu i obuhvaća površinu potrebno za redovitu upotrebu građevine što uključuje i potrebne parkirališne garažne površine korisnika građevine.

Članak 20.

Prostornim planovima užeg područja (UPU/DPU) mogu se propisati i drugačiji (stroži) uvjeti u pogledu oblika, veličine i izgrađenosti građevne čestice ovisno o gustoći i postojećoj tipologiji izgradnje.

Izuzetno koeficijent izgrađenosti može biti veći u središnjem dijelu prostora naselja općinskog središta Gradac, ukoliko se tako odredi prostornim planovima užeg područja.

2.2.2.

SMJEŠTAJ GRAĐEVINA NA GRAĐEVNOJ ČESTICI

Članak 21.

Građevine koje se izgrađuju na slobodnostojeći način ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe.

Iznimno kod interpolacije u već izgrađenim dijelovima naselja (izgradnja na neizgrađenoj građevinskoj parceli koja graniči s izgrađenim građevinskim parcelama), u slučaju da oblik građevne čestice te tradicijska organizacija čestice ne dozvoljavaju način izgradnje određen u prethodnom stavku ovog članka, udaljenost građevine od susjedne međe može biti i manja, ali ne manja od 1,0 m, i to u slučaju da smještaj građevine na susjednoj građevnoj čestici omogućava postizanje propisanog razmaka između građevina, odnosno poštivanje ritma izgradnje u naselju ili dijelu naselja, pod uvjetom da se na jednoj strani građevne čestice osigura nesmetan prilaz na njezin stražnji dio najmanje širine 3,0 m.

Dogradnja i nadogradnja na postojećim građevinama ne može se dozvoliti na dijelovima koji su izgrađeni na udaljenosti manjoj od 3 m od susjedne parcele. Iznimno, na manjoj udaljenosti od 3,0 m, dozvoljava se dogradnja i nadogradnje postojeće građevine tako da se može zadržati postojeća udaljenost od susjedne međe, ali ne manja od 1 m, uz uvjet da je građevina koja se dograđuje ili nadograđuje izgrađena u skladu s tako izdanom građevinskom dozvolom i da se poštuju ostali uvjeti za uređenje prostora i određeni maksimalni koeficijent izgrađenosti.

Na dijelu građevine koja je izgrađena na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe, ne mogu se projektirati niti izvoditi otvori, osim ako se na susjednoj građevnoj čestici nalazi javna površina (javni put, zelenilo i sl.).

Otvorima se u smislu stavaka 1. i 4. ovog članka ne smatraju fiksna ustakljenja neprozirnim staklom maksimalne veličine 60 x 60 cm, dijelovi zida od staklene opeke, ventilacijski otvori najšireg promjera 20 cm, odnosno stranice 15 cm, a kroz koje se ventilacija odvija prirodnim putem i kroz koji nije moguće ostvariti vizualni kontakt.

Članak 22.

Građevine koje se izgrađuju na poluugrađeni način (dvojne građevine) jednom svojom stranom se prisanjaju na granicu susjedne građevne čestice, odnosno uz susjednu građevinu. Zid između dviju građevina mora se izvesti kao protupožarni.

Članak 23.

Udaljenost ostalih dijelova građevine izgrađenih na poluugrađeni način, otvorenih prema susjednoj građevnoj čestici (nadstrešnice, balkoni, prohodne terase i otvorena stubišta) ne može biti manja od 3,0 m od granice građevne čestice.

Članak 24.

Građevine koje se izgrađuju u nizu dvjema svojim stranama se prisanjaju na granice susjednih građevnih čestica i uz susjedne građevine. Zidovi između dviju građevina moraju se izvesti kao protupožarni.

Članak 25.

Udaljenost gospodarskih građevina s izvorima zagađenja i gnojišta kao i gospodarskih građevina izgrađenih od drveta ili u kojima se sprema sijeno i slama mora iznositi najmanje 5,0 m od susjedne međe.

Izuzetno, udaljenost gospodarskih građevina s izvorima zagađenja i gnojišta od susjedne međe može biti i manja, ali ne manje od 1,0 m, pod uvjetom da se na toj dubini susjedne građevne čestice određuju uvjeti ili već postoji gnojište, odnosno građevina s izvorima zagađenja ili ukoliko se radi o rekonstrukciji postojeće gospodarske građevine ili izgradnji zamjenske.

Dno i stijenke gnojišta do visine 1,0 m od razine terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala. Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame i silose za osoku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu.

Članak 26.

Kao dvojne ili u nizu mogu se na zajedničkoj međi graditi i gospodarske građevine bez izvora zagađenja pod uvjetom:

- da su izgrađene od vatrootpornog materijala,
- da su izvedeni vatrootporni zidovi, te
- da nisu nisu izvedeni nikakvi otvori prema susjednoj čestici.

Članak 27.

Uz stambenu građevinu, na istoj građevnoj čestici se mogu graditi pomoćne, manje poslovne i gospodarske građevine, koje sa stambenom građevinom čine stambenu i gospodarsku cjelinu i to:

- prislonjene uz stambene građevine na istoj građevnoj čestici na poluugrađeni način,
- odvojeno od stambene građevine na istoj građevnoj čestici,
- na međi, kao dvojne građevine, uz uvjet da je zid prema susjednoj čestici izveden od vatrootpornog materijala, da se u zidu prema susjedu ne grade otvori, da se odvod krovne vode i snijega riješi na pripadajuću građevnu česticu

Odredbe iz stavka 1 ovog članka, alineja 1. i 3. ne odnose se na građevine iz stavka 25.

Članak 28.

Udaljenost građevine od regulacijskog pravca ne može biti manja od 5,0 metara, za gospodarske objekte s izvorima zagađenja ne manja od 20,0 metara, za pomoćne građevine ne manja od 10,0 m.

Udaljenost pčelinjaka od susjedne međe ne može biti manja od 10,0 m, ako su letišta okrenuta prema međi, a najmanje 5,0 m, ako su okrenuta u drugim pravcima, odnosno sukladno posebnim propisima (Pravilnik o držanju pčela NN 60/98).

U već izgrađenim, zbijenim dijelovima građevinskog područja i u slučajevima nepovoljne konfiguracije terena, ako su građevine na susjednim česticama na manjoj udaljenosti od propisane u stavku 1. ove točke, može se za izgradnju nove građevine dozvoliti i manja udaljenost od propisane, ali ne manja od već pretežito formiranog uličnog građevinskog pravca sa zatečenom izgradnjom u potezu, osim za građevine sa izvorima zagađenja i pčelinjake čija se udaljenost ne može mijenjati.

Izuzetno od stavka 1. i 2. ovog članka na regulacijskom pravcu može se izgraditi garaža pod uvjetom da je čestica na strmom terenu, te ne postoji mogućnost izgradnje garaže u njenoj dubini i pod uvjetom da je preglednost na tom dijelu takva da korištenje takve garaže ne ugrožava javni promet ili da drugim propisom nije drugačije određeno.

Članak 29.

Građevinska čestica ne može se osnivati na način koji bi onemogućavao uređenje korita i oblikovanje inudacije potrebne za maksimalni protok vode ili pristup vodotoku.

Ako građevinska parcela graniči s vodotokom, udaljenost regulacijske linije građevinske čestice od granice vodnog dobra (vodotok i pripadajući mu zemljišni pojas) ne može biti manja od 20,0 m.

Za svaku eventualnu neophodnu gradnju, odnosno za sve zahvate unutar ovog pojasa potrebno je ishoditi suglasnosti nadležnih vodoprivrednih službi.

Članak 30.

Udaljenost između građevina mora biti veća od visine više građevine, ali ne manja od 6,0 m.

Izuzetno, međusobna udaljenost građevina može biti najmanje 4,0 m ukoliko se radi o izgradnji građevina od vatrootpornog materijala.

Visina građevine iz stavka 1. ovog članka mjeri se na zabatnoj strani od sljemena krovišta do završne kote uređenog terena, a na ostalim stranama i kod ravnih krovnih konstrukcija od visine vijenca do završne kote uređenog terena.

Iznimno, kad se radi o zamjeni postojeće građevine novom, može se zadržati i postojeća udaljenost između građevina iako je manja od one propisane stvatom 1. ovog članka.

Navedena odredba iz stavka 1. i 2. ovog članka odnosi se i na dvorišne građevine na istoj građevnoj čestici, osim građevina iz članka 32.

Članak 31.

Međusobni razmak između građevina može biti iznimno i manji od propisanog stvatom 1. prethodnog članka u pretežito izgrađenim dijelovima građevinskog područja u slučaju da je tehničkom dokumentacijom dokazano da konstrukcija građevine ima povećani stupanj otpornosti na rušenje od elementarnih nepogoda i da u slučaju potresa ili ratnih razaranja rušenje građevine neće izazvati oštećenja na susjednim građevinama.

Članak 32.

Udaljenost gospodarskih građevina s potencijalnim izvorom zagađenja od stambenih i poslovnih građevina ne može biti manja od 12,0 m, a u postojećim dvorištima gdje se to ne može postići dopušta se najmanja udaljenost od 8,0 m.

Udaljenost gnojišta, gnojišnih jama od stambenih i poslovnih građevina ne može biti manja od 15,0 m, a od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, izvori, cisterne i sl.) i ulične ograde ne manja od 20,0 m.

Udaljenost gospodarskih građevina u kojima se sprema sijeno i slama ili su izgrađene od drveta, mora iznositi najmanje 5,0 m od susjednih građevina.

Udaljenost pčelinjaka od stambenih, poslovnih i gospodarskih građevina u kojima boravi stoka ne može biti manja od 10,0 m.

Udaljenost ostalih gospodarskih građevina od stambenih i poslovnih građevina ne može biti manja od udaljenosti određenih u stavku 1 i 2 članka 30.

2.2.3. VISINA I OBLIKOVANJE GRAĐEVINA

Članak 33.

Najveća etažna visina **stambenih i poslovnih** građevina unutar građevinskih područja naselja može biti dvije nadzemne etaže i to: prizemlje i kat, uz mogućnost izgradnje podruma i potkrovlja (Po+Pr+1+Pk).

Maksimalna visina vijenca kod prizemnih građevina iznosi 5,5 metara, kod građevina na kat maksimalna visina vijenca iznosi 8,5 metara.

Najveća etažna visina **dvorišnih gospodarskih, pomoćnih i manjih poslovnih građevina** uz stambene građevine može biti prizemna, uz mogućnost izgradnje podruma i potkrovlja (Po+Pr+Pk). Visina ovih građevina (manje poslovne, gospodarske ili pomoćne građevine) mora biti usklađena sa stambenom građevinom s kojom se nalazi na istoj građevnoj čestici i čini funkcionalnu cjelinu, tj. ne smije ju nadvisiti.

Iznimno od st. 1. ove točke unutar građevinskog područja naselja Gradac omogućuje se gradnja **višestambenih građevina** najveće visine tri nadzemne etaže i to; prizemlje i 2 kata uz mogućnost izgradnje podruma i potkrovlja (Po+Pr+2+Pk), i to isključujući prostor zaštićenih povijesnih cjelina naselja, te kontaktnih područja spomenika kulturne baštine. Maksimalna visina vijenca kod višestambenih građevina iznosi 11,5 metara.

Iznimno od stavke 1. ovog članka, omogućuje se gradnja poslovnih građevina viših od propisanih kada je to nužno zbog djelatnosti koja se u njima obavljaju i to isključujući prostor zaštićenih povijesnih cjelina naselja, te kontaktnih područja spomenika kulturne i prirodne baštine.

Članak 34.

Potkrovljem se smatra dio građevine ispod krovne konstrukcije, a iznad stropne konstrukcije posljednje etaže građevine, čiji nadozid nije veći od 1,5 m mjereno od od podne konstrukcije potkrovlja.

Max. dozvoljeni nagib krovišta kod izvedbe kosih krovnih konstrukcija je do 35°.

Prozori potkrovlja mogu biti izvedeni u kosini krova ili na zabatnom zidu ili kao vertikalni otvori u kosini krova (krovne kućice), sa svojom krovnom konstrukcijom.

Članak 35.

Tavanski prostori mogu se prenamjeniti u stambene ili druge svrhe ukoliko se prenamjena može izvršiti u postojećim gabaritima.

Izvedena ravna krovišta mogu se preurediti u kosa. Rekonstrukcija će se izvršiti u skladu s ovim odredbama (visina nadozida, nagib krovišta).

Članak 36.

Podrumom se smatra najniža etaža građevine ako:

- na kosom terenu gornja kota stropne konstrukcije te etaže nije viša od 40 cm od kote konačno zaravnatog terena neposredno uz građevinu na višem dijelu, te ako je gornja

kota podne konstrukcije podruma niža za min 20 cm od kote konačno zaravnatog terena na nižem dijelu

- na ravnom terenu gornja kota stropne konstrukcije te etaže nije viša od 1,0 m od kote konačno zaravnatog terena neposredno uz građevinu.

Članak 37.

Horizontalni i vertikalni gabariti građevina, oblikovanje pročelja i krovništva, te upotrebljeni građevinski materijali u starim dijelovima naselja moraju biti usklađeni s okolnim građevinama, krajolikom i tradicijskim načinom izgradnje.

Građevine koje se izgrađuju na poluugrađeni način ili u nizu moraju s građevinom na koju su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu.

U dijelovima naselja sa vrijednom ruralnom arhitekturom preporučuje se korištenje građevinskih elemenata karakterističnih za tu arhitekturu.

2.2.4.

OGRADE I PARTERNO UREĐENJE

Članak 38.

Ulična ograda podiže se iza regulacijskog pravca u odnosu na javnu prometnu površinu.

Ulazna vrata na uličnoj ogradi moraju se otvarati na česticu, tako da ne ugrožavaju promet na javnoj površini.

Članak 39.

Ograda se može podizati prema ulici i prema susjednim česticama najveće ukupne visine 1,50 m.

Iznimno, ograde mogu biti više od 1,50 m, kada je to nužno radi zaštite građevine ili načina njenog korištenja (npr. građevina posebne namjene, trafostanice i sl.).

Članak 40.

Ogradu je moguće izvesti jednim dijelom ili u potpunosti providnom. Kameno ili betonsko podnožje ulične ograde ne može biti više od 70 cm. Dio ulične ograde iznad punog podnožja mora biti providan, izvedeno od drveta, pocinčane žice ili drugog materijala sličnih karakteristika ili izveden kao zeleni nasad (živica).

Članak 41.

Dio građevne čestice, organiziran kao gospodarsko dvorište na kojem slobodno borave domaće životinje, mora se ograditi ogradom koja onemogućava njihovo kretanje van čestice.

Članak 42.

Zabranjuje se postavljanje ograde i potpornih zidova kojima bi se spriječavao slobodan prolaz uz vodotoke, te koji bi smanjili propusnu moć vodotoka ili na drugi način ugrozili vodotok i pripadajući mu zemljišni pojas (vodno dobro). Za svaku eventualnu neophodnu gradnju unutar ovog pojasa potrebno je ishoditi suglasnosti nadležnih vodoprivrednih službi.

Članak 43.

Teren oko građevine, potporne zidove, terase i sl. treba izvesti na način da se ne narušava izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta, odnosno susjednih građevina.

Najveća visina potpornog zida ne može biti veća od 2,0 m. U slučaju da je potrebno izgraditi potporni zid veće visine, tada je isti potrebno izvesti u terasama, s horizontalnom udaljenošću zidova od min 1,5 m, a teren svake terase ozeleniti.

Članak 44.

Prilazne stepenice, terase u razini terena ili do najviše 60 cm iznad razine terena, potporni zidovi i sl. mogu se graditi i izvan površine za razvoj tlocrta građevine, ali na način da se na jednoj strani građevne čestice osigura nesmetan prilaz na stražnji dio građevne čestice minimalne širine 3,0 m.

Prilazne stepenice za ulaz u stambeni ili poslovni prostor ne mogu se izvoditi na javnoj površini.

2.2.5.

PRIKLJUČAK NA PROMETNU INFRASTRUKTURU

Članak 45.

Građevna čestica mora imati osigurani pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine 3,0 m.

U slučaju prilaza na javnu cestu u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice potrebno je ishoditi posebne uvjete priključenja od strane nadležne uprave koja tim cestama upravlja.

U slučaju kada se građevna čestica nalazi uz spoj ulica različitog značaja, prilaz s te čestice na javnu prometnu površinu obavezno se ostvaruje preko ulice nižeg značaja.

Služnost za prilaz na građevnu česticu može se utvrđivati samo izuzetno, kada je to dozvoljeno važećim zakonskim propisima, te u slučajevima već izgrađenih građevnih čestica koje nemaju direktan prilaz na javnu prometnu površinu, a isti se ne može ishoditi.

2.2.6.

KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINA

Članak 46.

Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodovodna mreža i ako za to postoje tehnički uvjeti građevina se obvezatno mora priključiti na vodovod, a u drugim slučajevima opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama i sanitarno - tehničkim uvjetima.

Priključivanje građevina na vodovodnu, elektroopskrbnu i telekomunikacijsku mrežu obavlja se na način propisan od nadležnih službi.

Otpadne vode iz domaćinstva, do izgradnje javnog sustava odvodnje, trebaju se upuštati u propisno izvedene septičke jame.

2.3. Izgrađene strukture izvan građevinskog područja

Članak 47.

Građevine što se, u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju, mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju, gospodarenje šumama i vodama, te korištenje drugih građevina i objekata, a da pri tome ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

Izvan građevinskog područja može se odobriti izgradnja slijedećih sadržaja:

- stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, a sve u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti kao što su:
  - gospodarsko-stambeni sklopovi -farme
  - spremišta na poljoprivrednim površinama i spremišta drva u u šumama
  - skloništa za ljude i stoku na pašnjacima udaljenim od naselja
  - građevine za uzgoj - platenici i staklenici
  - ribnjaci
  - pčelinjaci
- građevine za potrebe lovstva i gospodarenja šumama
- rekreacijske građevine
- građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina
- infrastrukturne građevine (prometne sa pratećim sadržajima, energetske i komunalne)
- vojne i druge građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda
- groblja i mrtvačnice
- streljane
- pilovi (križevi) i manje kapelice.

Prilikom smještaja navedenih sadržaja potrebno je ispuniti sve propisane uvjete zaštite okoliša i očuvanja krajobraza.

Građevine iz alineje 1. stavka 2. ovog članka mogu se graditi pod uvjetom da zadovoljavaju u pogledu minimalne veličine posjeda, broja uvjetnih grla, ekonomske isplativosti i drugih posebnih uvjeta utvrđenih ovim odredbama.

Pod građevinama u smislu alineje 1. stavka 2. ovog članka ne smatraju se građevine povremenog stanovanja ("vikendice").

Na zemljištu kategorije „osobito vrijedno obradivo tlo“ (P1; prikazano na kartografskom prikazu br.1. Korištenje i namjena površina) ne dozvoljava se izgradnja, nego su te površine namjenjene isključivo poljodjelskoj obradi.

Iznimno, na kategoriji zemljišta iz prethodnog stavka dozvoljava se izgradnja samo infrastrukturnih građevina predviđenih ovim Planom te smještaj staklenika i platenika za uzgoj (povrća, voća, cvijeća) na način da nije u suprotnosti s propisima o zaštiti okoliša.

Na dijelu poljoprivrednih površina iz stavka 6. ovog članka na kojima je određeno šire istražno područje potencijalnih ležišta gipsa (prikazano na kartografskom prikazu br. 3. ovog Plana), može se planirati eksploatacija; zone eksploatacije utvrdit će se temeljem detaljnih istražnih radova i procjene utjecaja na okoliš (obveza izrade propisana čl.26. odredbi za provođenje PPŽ-a) na način da se eksploatacija usmjeri samo na područja uzvišenja ("bili-glavica") uvažavajući maksimalnu zaštitu poljoprivrednih površina.

2.3.1.

GRAĐEVINE U FUNKCIJI OBAVLJANJA POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI

*Gospodarsko - stambeni sklopovi (farme)***Članak 48.**

Farmom se smatra funkcionalno povezana grupa zgrada sa pripadajućim poljoprivrednim zemljištem prvenstveno namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji, koja se u pravilu izgrađuje izvan građevinskog područja na posjedu primjerene veličine, ne manje od 1 ha.

Posjed na kojem se izgrađuje farma mora imati osiguran pristup s javne prometne površine.

Članak 49.

Zgrade koje se mogu graditi u sklopu farme su:

- osnovne gospodarske građevine za potrebe biljne i stočarske proizvodnje, te uz njih,
- industrijske građevine za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi,
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika,
- pomoćne građevine (garaže, spremišta poljoprivrednih strojeva, alata i sl.),
- građevine ugostiteljsko-turističke namjene za potrebe seoskog turizma.

Članak 50.

Površina i raspored građevina iz prethodnog članka utvrđuju se u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste poljoprivredne djelatnosti.

Za izgradnju pojedinih vrsta građevina iz prethodnog članka primjenjuju se odredbe za izgradnju tih građevina unutar građevinskih područja, s tim da je max. koeficijent izgrađenosti 0,1.

Izuzetno, visina građevina može biti i veća od propisanih ukoliko to njihova funkcija ili neki tehnološki proces uvjetuje (silos i sl.).

Uvjetuje se izgradnja prvenstveno osnovnih građevina, a istovremeno ili tek u slijedećim etapama izgradnja pratećih stambenih građevina i građevina ugostiteljsko-turističke namjene.

Smještaj građevina je potrebno tako organizirati kako bi se postiglo njihovo grupiranje u jednom dijelu posjeda.

Članak 51.

Građevine iz članka 49. namijenjene intenzivnoj biljnoj proizvodnji smještaju se na udaljenosti od najmanje 100 m od građevinskog područja naselja.

Minimalne udaljenosti tih građevina od javnih cesta iznose: 100 m od državnih, 50 m od županijskih i 30 m od lokalnih cesta.

Članak 52.

Izvan građevinskog područja može se dozvoliti gradnja gospodarskih građevina za uzgoj stoke i peradi - tovilista.

Minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojeg se može dozvoliti izgradnja građevina za uzgoj stoke - tovilista iznosi 10 uvjetnih grla. Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1,00. Sve vrste stoke svode se na uvjetna grla primjenom slijedećih koeficijenata:

Vrsta stoke	Koeficijent	max. broj grla
- krava, steona junica	1,00	10
- bik	1,40	7
- vol	1,20	8
- junad 1-2 godine	0,70	14
- junad 6-12 mjeseci	0,50	20
- telad	0,25	40
- krmača + prasad	0,055	180
- tovne svinje do 6 mjeseci	0,25	40
- mlade svinje 2-6 mjeseci	0,13	77
- teški konji	1,20	8
- srednje teški konji	1,00	10
- laki konji	0,80	13
- ždrebad	0,75	13
- ovce, koze i jarci	0,10	100
- janjad i jarad	0,05	200
- tovana perad	0,00055	u turnusu 4.500
- konzumne nesilice	0,002	5.000
- rasplodne nesilice	0,0033	3.000
- nojevi	1,20	8
- sitni glodavci	0,005	2.000
- krznaši	0,005	2.000

Površina građevinske čestice za građevine iz stavka 1 ovog članka ne može biti manja od 2.000 m², s najvećim koeficijentom izgrađenosti do 0,4.

Članak 53.

Radi sprečavanja negativnih utjecaja, građevine za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju (stočne farme) moraju biti udaljene od građevinskih područja naselja. Planom se određuju minimalne udaljenosti takvih građevina od građevinskih područja naselja, ovisno o broju uvjetnih grla:

Broj uvjetnih grla	Min. udaljenost (m)
10-15	100
16-100	200
101-300	300
301-800 i više	500

Izuzetno, udaljenost tovilista od stambene građevine na usamljenoj izgrađenoj građevinskoj čestici može biti i manja ukoliko je o tome suglasan vlasnik građevine na navedenom građevinskom području, pod uvjetom da je toviliste propisno udaljeno od drugih građevinskih područja.

Za gospodarske građevine za uzgoj životinja, što će se graditi na čestici zatečenog gospodarstva, udaljenost od stambene zgrade tog gospodarstva ne smije biti manja od 30 m, uz uvjet da su propisno udaljene od ostalih lokaliteta utvrđenih u tablici iz stavka 1. ovog članka.

Članak 54.

Oblikovanje građevina na biljnim i životinjskim (tovilištima) farmama mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom i to naročito:

- tlocrt građevine izdužen, s preporučenim omjerom stranica od približno 1:1,5, a sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine,
- krov mora biti dvostrešan, s eventualno zabatnim krovnim trokutima, nagiba do 30⁰,
- temelj prizemlja, odnosno kota gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne smije biti viši od 60 cm od završne kote uređenog terena uz građevinu na višem dijelu terena.

Etažna visina pojedinačnih gospodarskih građevina je prizemlje s mogućnošću izvedbe podruma te najvećom visinom vijenca do 5 m, osim građevine za stanovanje čija je maksimalna visina podrum, prizemlje i kat, s mogućnošću izvedbe stambenog potkrovlja i najvećom visinom vijenca do 8 m.

Obvezatno je oblikovanje vanjskog prostora građevina na način da se predvidi ozelenjivanje prostora oko građevina i sadnja zaštitnog drveća prema stambenim naseljima i javnim cestama.

Članak 55.

Izgradnja biljnih i životinjskih (tovilišta) farmi moguća je jedino u slučaju da je omogućeno priključivanje posjeda na javnu prometnu mrežu kao i opskrba vodom, sabiranje i odvodnja otpadnih voda, opskrba električnom energijom, odlaganje otpada i sl.

Izgradnja biljnih i životinjskih (tovilišta) farmi ne dozvoljava na području koje je PPUO Ružić određeno za posebni režim korištenja; šumsko i poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene (zaštitna šuma, šuma posebne namjene i osobito vrijedno obradivo tlo), prirodni predjeli planirani za zaštitu, zone arheološke baštine i kulturnih dobara.

Članak 56.

Poljoprivredno zemljište koje je služilo kao osnova za izgradnju farme (biljne i stočarske proizvodnje) ne može se parcelirati na manje dijelove.

Ostale gospodarske građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje

Članak 57.

Poljoprivredne (pomoćne) gospodarske građevine-spremišta (*spremišta alata i/ili za potrebe privremenog skladištenje poljoprivrednih i spremišta drva u šumama*) mogu se graditi samo na poljoprivrednim posjedima čija površina nije manja od 1.500 m².

Članak 58.

Zemljište koje je služilo kao osnova za izdavanje utvrđivanje uvjeta za izgradnju poljoprivredne gospodarske građevine ne može se parcelirati na manje dijelove.

Članak 59.

Etažna visina pojedinačnih gospodarskih građevina je prizemlje s najvećom visinom vijenca do 3,5 m mjereno od najniže kote uređenog terena. Izuzetak su građevine kod kojih tehnološki proces zahtjeva veću visinu (npr. sušare i sl.). Oblikovanje pojedinačnih gospodarskih građevina mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom.

Maksimalna površina spremišta na poljoprivrednim površinama ne može biti veća od 20 m².

Udaljenost gospodarske građevine od granice posjeda ne može biti manja od 3 m.

Međusobna udaljenost gospodarskih građevina, koje su izgrađene na susjednim česticama ne može biti manja od 6,0 m.

Članak 60.

Spremišta se ne mogu izgrađivati na području koje je PPUO Ružić određeno za posebni režim korištenja; poljoprivredno tlo kategorije P1, prirodni predjeli planirani za zaštitu, zone arheološke baštine i kulturnih dobara.

Članak 61.

Gospodarske građevine iz članka 57., ne moraju se priključiti na prometnu i komunalnu infrastrukturu.

Članak 62.

Izvan građevinskog područja mogu se graditi **staklenici i plastenici** za uzgoj povrća, voća i cvijeća.

Staklenicima odnosno plastenicima se smatraju montažne građevine s ostakljenom nosivom konstrukcijom odnosno montažne građevine od plastične folije na nosivoj konstrukciji, čija udaljenost od susjednih čestica može iznositi najmanje 6,0 m.

Staklenici, odnosno plastenici do 100 m² tlocrtne površine mogu se postavljati na građevinskom zemljištu, a iznad 100 m² tlocrtne površine samo izvan građevinskog područja.

Staklenici i plastenici se ne mogu izgrađivati na području koje je PPUO Ružić određeno za posebni režim korištenja; prirodni predjeli planirani za zaštitu, zone arheološke baštine i kulturnih dobara.

Članak 63.

Izgradnja **ribnjaka** i pratećih objekta za uzgoj ribe moguća je isključivo na poljoprivrednom zemljištu katastarskih kultura močvara, trstik, napuštenim šljunčarama, koritima i rukavcima rijeka te na neplodnom tlu.

Maksimalni iskop za bazene ribnjaka je na dubinu do 2,5 m. Udaljenost ribnjaka od susjednih čestica mora biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog obradivog zemljišta, a ovisno o strukturi tla.

Materijal koji nastaje prilikom iskopa potrebno je, u pravilu, deponirati uz lokaciju ribnjaka, odnosno iskoristiti ga za uređenje okolnog prostora, kako bi se po prestanku njegovog korištenja iskoristio za sanaciju iskopa.

Članak 64.

Za **pčelinjake** se primjenjuju odredbe za provođenje koje vrijede i u građevinskom području.

Članak 65.

Rekonstrukcija **skloništa za ljude i stoku** odnosno tradicijskih "stanova" na udaljenijim pašnjacima gdje se u toplijem dijelu godine odvija intenzivna ispaša, izvodi se prema uvjetima iz članka 135. Odredbi za provođenje ovog Plana.

2.3.2.

ŠPORTSKO- REKREACIJSKE GRAĐEVINE

Članak 66.

Planom se izvan građevinskog područja omogućuje utvrđivanje uvjeta za izgradnju rekreacijskih građevina - pojedinačnih otvorenih sportskih terena namijenjenih sportskoj rekreaciji.

Športski tereni mogu zauzimati 50% površine čestice, a 30% površine čestice mora biti ozelenjeno.

Građevine iz stavka 1. ovog članka ne smiju se graditi na oranicama, voćnjacima i vinogradima 1. i 2. bonitetne klase.

Članak 67.

Izvan građevinskih površina omogućuje se smještaj rekreacijskih građevina i sadržaja kao što su: planinarski dom/sklonište za sklanjanje i boravak planinara, uređivanje planinarskih staza i uređenje ostalih staza i šetnica, odmorišta i sl. U tu svrhu planom je određeno područje za istraživanje potencijalnih lokacija za smještaj rekreacijskih građevina i sadržaja, označeno na kartografskom prikazu br 1. Korištenje i namjena površina: rekreacijska namjena-planinarenje (sve unutar područja šumskog predjela Svilaja utvrđenog sukladno Zakonu o šumama kao šuma posebne namjene; šuma posebne namjene za odmor i rekreaciju).

Uvjetuje se izgradnje planinarskog doma kao građevine maksimalne veličine do 200 m² bruto površine i etažne visina najviše jednu nadzemnu etažu uz mogućnost izvedbe podruma i potkrovlja.

Članak 68.

Izgradnja rekreacijskih građevina, koje se u skladu s ovim planom mogu graditi izvan građevinskog područja, može se vršiti samo na temelju detaljnog plana uređenja.

2.3.3.

GRAĐEVINE ZA ISTRAŽIVANJE I ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA

Članak 69.

Eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa, što uvjetuje smještaj te djelatnosti uz ležišta sirovina. Istražni radovi i eksploatacija se odobravaju u skladu s posebnim propisima.

Postojeća eksploatacijska polja (označena su na kartografskom prikazu br. 1 korištenje i namjena prostora) moguće je koristiti (proširivati) uz uvjete propisane posebnim zakonskim propisima, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamjeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša.

Prikaz eksploatacijskih polja mineralnih sirovina

Broj	Naziv eksploatacijskog polja	naselje	Mineralna sirovina
1.	"Ružić"	Ružić	gips
2.	"Baljci-Gradac II"	Baljci Gradac	kremen

Nova eksploatacijska polja (istražni prostori označeni su na kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora), moguće je planirati pod uvjetom da se mogu osnovati kao odobrena eksploatacijska polja temeljem posebnih propisa, a u skladu s načelima zaštite okoliša i u skladu s kriterijima i smjernicama i ovog Plana.

Prikaz istražnih prostora mineralnih sirovina

Broj	Naziv istražnog prostora	naselje	grad/općina	Mineralna sirovina	Površina
1.	"Podi"	Baljci	Ružić	kremeni pijesak	109,83 ha

Osim lokacija za eksploataciju i istraživanje mineralnih sirovina, Planom se određuje potencijalno područje za eksploataciju i istraživanje mineralnih sirovina i to:

- šire istražno područje potencijalnih ležišta gipsa koje obuhvaća područje Petrova polja (prikazano u grafičkom prikazu br. 3.). Unutar ovog područja obuhvaćene su različite namjene (poljoprivreda, šume, naselja, gospodarske zone i sl.) te je nužno temeljem daljnjih istraživanja utvrditi najpodobnije zone eksploatacije uvažavajući maksimalnu zaštitu drugih namjena.

Nakon završene eksploatacije mineralnih sirovina ili trajnog obustavljanja radova rudarska organizacija je dužna izvršiti sanacijske radove.

2.3.4.

OSTALA IZGRADNJA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Članak 70.

Izvan građevinskog područja moguća je izgradnja **benzinskih postaja** s pratećim sadržajima. Pod pratećim sadržajima podrazumijevaju se ugostiteljski sadržaji do bruto površine 300 m², trgovački sadržaji do bruto površine 100 m² i sanitarni objekti. Uvjeti izgradnje su određeni slijedećim:

- najveći broj etaža –1,
- najveća visina vijenca 4 m,
- kosi krov nagiba do 30° ili ravni krov.

Izvan građevinskog područja moguća je uz prometnice izgradnja **odmorišta** s pratećim sadržajima. Pod pratećim sadržajima podrazumijevaju se samo sanitarni objekti.

Izgradnja građevina iz ovog članka ne dozvoljava se na zemljištu poljoprivredne i šumske namjene određenog na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina kao šumsko i poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene; zaštitna šuma, šuma posebne namjene i osobito vrijedno obradivo tlo.

Članak 71.

Izvan građevinskog područja omogućuje se smještaj **infrastrukturnih građevina** (prometne, energetske i komunalne infrastrukture).

Članak 72.

Gospodarenje divljači i lovištima provodi se temeljem lovnogospodarske osnove. U skladu s posebnim propisom omogućuje se utvrđivanje lovišta i uzgajanje divljači izvan građevinskih područja.

U svrhu izgradnje **građevina za potrebe lova** ovim Planom određene su lokacije za smještaj lovnogospodarskih građevina-lovačke kuće, označene na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina: gospodarska namjena-lovstvo; lovnogospodarski objekti.

Uvjetuje se izgradnja lovačke kuće kao građevine maksimalne veličine do 200 m² bruto površine i visine najviše jednu nadzemnu etažu uz mogućnost izvedbe podruma i potkrovlja.

Članak 73.

Vojne i druge građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda, mogu se izgrađivati izvan građevinskih područja prema posebnim propisima.

Streljane se mogu graditi na minimalnoj udaljenosti 100 m od građevinskog područja i prometnica s tim da metišta budu okrenuta u suprotnom smjeru od njih, a sukladno posebnim uvjetima MUP-a.

Članak 74.

Izvan građevinskog područja moguća je izgradnja **kapelica** najveće tlocrtnne površine 12 m².

3.

Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

Članak 75.

Pod gospodarskim djelatnostima podrazumijevaju se **građevine proizvodne industrijske (proizvodni pogoni) i proizvodne zanatske namjene (malo i srednje poduzetništvo), te građevine komunalno servisne namjene (skladišta i servisi)**, te ostale slične djelatnosti koje svojim postojanjem i radom ne otežavaju i ugrožavaju ostale funkcije i okoliš u naselju.

Integriranjem gospodarskih djelatnosti na jednom prostoru formiraju se gospodarske zone. Ove zone se formiraju unutar građevinskog područja naselja ili kao zasebna građevinska područja gospodarske namjene izdvojeno u odnosu na prostor za razvoj naselja.

Građevinska područja izdvojenih zona gospodarske namjene određenih ovim Prostornim planom, prikazana su na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina i 4.0. Građevinska područja.

Članak 76.

U sklopu zona gospodarskih djelatnosti (formiranih unutar građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene), izgradnja treba biti tako koncipirana da:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (**Kig**) iznosi do 0,5, a najmanji 0,1,
- preporučena minimalna veličina građevne čestice za proizvodnu industrijsku namjenu iznosi 2.500 m², a za proizvodnu zanatsku i poslovnu namjenu iznosi 600 m²,
- najviša visina vijenca građevina može iznositi 8,5 m, odnosno dvije nadzemne etaže (Pr+1), a iznimno i više za pojedine građevine ili dijelove građevine u kojima proizvodno-tehnološki proces to zahtijeva,
- najmanja udaljenost građevine od susjednih čestica mora biti veća ili jednaka njezinoj visini, ali ne manja od 5,0 m,
- najmanje 20% od ukupne površine građevne čestice mora biti ozelenjeno,
- udaljenost građevina proizvodne namjene od građevinskog područja naselja, odnosno građevinskih čestica stambene i javne namjene iznosi najmanje 25,0 m, a moraju biti odijeljene zelenim pojasom ili javnom prometnom površinom, zaštitnim infrastrukturnim koridorom i sl.
- udaljenost građevina proizvodne namjene od susjedne stambene građevine ne može biti manja od 40,0 m.
- građevna čestica mora imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,5 m,
- prostor za potrebna parkirališna mjesta osigurava se na parceli sukladno odredbama članka 93.

Građevine za obradu otpada (skladišta, reciklažna dvorišta) mogu se smještavati isključivo u izdvojenim zonama gospodarske namjene.

Pod otpadom koji se može smještavati u građevinama za skladištenje otpada (skladišta) podrazumijeva se samo neorganski neopasni materijal (metal, staklo, plastika, drvo i sl).

Uz proizvodne, zanatske i skladišne građevine u zonama gospodarskih djelatnosti moguća je izgradnja trgovačkih i ugostiteljskih sadržaja u funkciji zone.

Članak 77.

Unutar građevinskog područja naselja moguća je gradnja proizvodnih ili komunalno-servisnih gospodarskih građevina, odnosno građevina bučnih i potencijalno opasnih djelatnosti. Uvjeti izgradnje ovih građevina određeni su slijedećim:

- površina čestice ovih građevina iznosi minimalno 600 m², a maksimalno 2000 m².
- koeficijent izgrađenosti k_{ig} za građevinske čestice znosi $k_{ig}=0,4$ za izgradnju građevine na slobodnostojeći način; najmanji koeficijent izgrađenosti $k_{ig}=0,1$.
- najviša visina vijenca građevina može iznositi 8,5 m, odnosno dvije nadzemne etaže (Pr+1), a iznimno i više za pojedine građevine ili dijelove građevine u kojima proizvodno-tehnološki proces to zahtijeva.
- građevine moraju biti udaljene najmanje 25,0 m od građevinskih čestica stambenih i javnih građevina, te odijeljene zelenim pojasom najmanje širine 15,0 m ili javnom prometnom površinom, zaštitnim infrastrukturnim koridorom i sl., te da svojom djelatnošću ne stvaraju buku veću od dozvoljenih veličina za tu djelatnost, odnosno da svojim postojanjem i radom ne zagađuju tlo, vodu i zrak; udaljenost od građevinskih čestica stambenih i javnih građevina može biti i manja, ali ne manja od 15,0 m, ako između gospodarskih i drugih građevina postoji tampon visokog zelenila.
- udaljenost građevina od susjedne stambene građevine ne može biti manja od 40,0 m, a od stambene građevine izgrađene na istoj građevnoj čestici, ne manja od 20,0 m.
- površina građevinske čestice obuhvaća površinu potrebno za redovitu upotrebu građevine što uključuje i potrebne parkirališna garažne površine korisnika građevine.
- građevne čestice građevina gospodarske djelatnosti potrebno je ograditi zaštitnom ogradom dovoljne visine kako bi se spriječio nekontrolirani ulaz ljudi i životinja.

Članak 78.

Unutar područja zone gospodarske namjene moguća je i Izgradnja *trgovačkih (trgovački kompleksi i centri, veletržnica i sl.), poslovnih, uslužnih i ostalih sličnih građevina* i treba biti tako koncipirana da:

- najmanja veličina građevne čestice za građevine pretežito uslužnih djelatnosti iznosi 2.000 m², a za građevine pretežito trgovačkih i komunalno-servisnih djelatnosti iznosi 4.000 m²,
- najmanja udaljenost građevine od susjednih čestica mora biti veća ili jednaka njezinoj visini,
- visina građevina mjerena od kote zaravnatog terena do vijenca krovništa može iznositi najviše 11,5 m,
- dozvoljena etažnost građevine iznosi; prizemlje, dvije katne etaže i potkrovlje (Pr+2+Pk), uz mogućnost izvedbe podrumskih etaža,
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (K_{ig}) iznosi 0,4, a najmanji 0,1,
- najmanje 20% od ukupne površine građevne čestice mora biti uređeno kao parkovno zelenilo,
- prostor za potrebna parkirališna mjesta osigurava se na parceli sukladno odredbama članka 93.

Članak 79.

Za izgradnju građevine za eksploataciju vode (**punionica vode**) utvrđeno je građevinsko područje gospodarske namjene na području naselja Mirlović polje (označeno na kartografskom prikazu Građevinska područja – list D28). Izgradnja treba biti koncipirana sukladno uvjetima određenim u članku 76.

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

Članak 80.

Pod društvenim djelatnostima podrazumijevaju se građevine za:

- odgoj i obrazovanje,
- zdravstvo i socijalnu skrb,
- kulturne i društvene organizacije,
- javne i prateće sadržaje (banka, pošta i sl.),
- šport i rekreaciju,
- vjerske građevine.

Članak 81.

Za izgradnju građevina iz članka 80. koriste se slijedeći orijentacijski normativi:

- za primarnu zdravstvenu zaštitu	0,10 m ² po stanovniku
- za djelatnost društvenih i kulturnih organizacija	0,20 m ² po stanovniku
- za javne djelatnosti (pošte, banke i sl.)	0,10 m ² po stanovniku
- za odgoj i obrazovanje	prema posebnim propisima

Navedeni normativi određuju minimalne potrebe kvalitetnog opremanja naselja pratećim sadržajima, no ukoliko postoji interes pojedinih investitora za izgradnjom, površina pratećih sadržaja može premašiti navedene normative.

Površina građevne čestice građevine predškolske ustanove iznosi najmanje 35 m² po djetetu, ako je građevina jednoetažna, odnosno najmanje 25 m² po djetetu, ako je građevina dvoetažna s time da površina građevne čestice ne može biti manja od 2.000 m².

Površina građevne čestice školske građevine (školska zgrada, prostor za odmor i rekreaciju, vanjski športski tereni, zelene površine i drugo), određena je normativom od 20 do 40 m² po učeniku.

Koeficijent izgrađenosti građevne čestice na kojoj će se graditi škola ili predškolska ustanova iznosi najviše 0,3, u kojeg se ne uračunavaju površine vanjskih športskih terena i prostora za odmor i rekreaciju učenika, odnosno djece (terase u nivou terena).

Navedeni normativi određuju minimalne potrebe kvalitetnog opremanja naselja pratećim sadržajima, no ukoliko postoji interes pojedinih investitora za izgradnjom, površina pratećih sadržaja može premašiti navedene normative.

Članak 82.

Površina građevne čestice građevina društvenih djelatnosti utvrđuje se shodno potrebama te građevine i u pravilu obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za redovitu uporabu građevine.

Članak 83.

Koeficijenti izgrađenost građevnih čestica za izgradnju građevina iz članka 80., određuju se kao i za stambene građevine, osim za građevine škola i predškolskih ustanova.

Visina građevina iz članka 80. ne može biti viša od prizemlja + 2 kata, odnosno 12 metara do vijenca građevine.

Iznimno, visine dijelova građevina (zvonici, dimnjaci kotlovnica i sl.) mogu biti veće od propisanih u prethodnom stavku ove točke.

Članak 84.

Udaljenost građevina iz članka 80. od susjedne međe mora biti veća ili jednaka polovici njene visine, ali ne manja od 3,0 m.

Ako se građevina predškolske ustanove ili školske zgrade grade sjeverno od postojeće građevine, njihova udaljenost od te građevine mora iznositi najmanje tri njegove visine (visina mjerena od konačno zaravnatog terena neposredno uz građevinu na nižem dijelu do sljemena krovišta građevina), odnosno ako se ispred navedenih javnih sadržaja gradi nova građevina, njena udaljenost prema jugu od navedenih javnih sadržaja ne može biti manja njene trostruke visine.

Članak 85.

Na građevinskoj čestici namijenjenoj za građevine društvenih djelatnosti, odnosno na javnoj prometnoj površini uz tu česticu potrebno je osigurati broj parkirališnih mjesta za osobna vozila i autobuse prema normativima iz članka 93.

Članak 86.

Građevine iz članka 80. moraju biti izvedene u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

5.**Uvjeti za utvrđivanje koridora / trasa i površina za prometne i komunalne infrastrukturne sustave****Članak 87.**

Ovim prostornim planom je predviđeno opremanje područja Općine Ružić slijedećom prometnom i komunalnom infrastrukturom:

- promet (cestovni, poštanski, javne telekomunikacije),
- energetika (elektroenergetika),
- vodno gospodarstvo (korištenje voda, uređenje vodotoka i voda, odvodnja)

Detaljno određivanje trasa prometnica, komunalne i energetske infrastrukture koji su određeni ovim prostornim planom, utvrđuje se idejnim rješenjem, odnosno stručnim podlogama za izdavanje građevinske dozvole, vodeći računa o konfiguraciji tla, posebnim uvjetima i drugim okolnostima.

5.1. Prometna infrastruktura

Članak 88.

Područjem Općine Ružić prolazi mreža državnih, županijskih i lokalnih prometnica, čije su trase definirane na kartografskom prikazu, br. 1. "Korištenje i namjena površina".

Razvrstavanje postojećih javnih cesta u državne, županijske i lokalne ceste provedeno je temeljem postojećih posebnih propisa, temeljem kojih su moguće promjene u razvrstavanju bez izmjena ovog Plana.

Rekonstrukcija dionice ispravkom ili ublažavanjem tehničkih elemenata ceste ne smatra se promjenom trase.

Članak 89.

Sve javne prometne površine unutar građevinskog područja na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica ili su uvjet za formiranje građevne čestice, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogućuje vođenje komunalne i druge infrastrukture, te moraju biti vezane na sustav javnih prometnica.

Prilaz s građevne čestice na javnu prometnu površinu treba odrediti tako da se ne ugrožava odvijanje prometa na javnoj prometnoj površini.

Članak 90.

Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put unutar građevinskog područja uz kojega se izgrađuju ili postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup.

Ulice u naselju s funkcijom državne, županijske ili lokalne ceste smatraju se tom vrstom ceste (javna cesta).

Ulica iz stavka 1. ovog članka mora imati najmanju širinu 5,5 m (za dvije vozne trake), odnosno 3,5 m (za jednu voznu traku).

Samo jedna vozna traka može se izgrađivati iznimno u slijepim ulicama čija dužina ne prelazi 100 m na preglednom dijelu ili 50 m na nepreglednom.

Za potrebe nove izgradnje na neizgrađenom dijelu građevinskog područja koje se širi uz državnu cestu treba osnivati zajedničku sabirnu ulicu preko koje će se ostvariti direktan pristup na javnu prometnu površinu, a sve u skladu s posebnim uvjetima nadležnih tijela i institucija za upravljanje prometnicom na koju se priključuje.

Članak 91.

Kada se javna cesta koja prolazi kroz građevinsko područje uređuje kao ulica, udaljenost regulacijskog pravca od osi ceste mora iznositi najmanje:

- kod državne ceste	10,0 m
- kod županijske ceste	8,0 m
- kod lokalne	5,0 m
- nerazvrstane ceste i ostale ulice	3,5 m

Izuzetno od stavka 1. alineja 4. ove točke, kod interpolacije, udaljenost regulacijskog pravca od osi ceste, može biti i manja, uz uvjet da se poštuje regulacijski pravac susjednih izgrađenih čestica, ali ne manja od 2,75 m.

Izuzetno od stavka 1. alineja 4. ove točke, kod interpolacije, udaljenost regulacijskog pravca od osi ceste izvedene sa jednom voznom trakom, može biti i manja, uz uvjet da se poštuje regulacijski pravac susjednih izgrađenih čestica, ali ne manja od 1,75 m.

Najmanja udaljenost regulacijskog pravca od ruba kolnika treba osigurati mogućnost izgradnje odvodnog jarka, usjeka, nasipa, bankine i nogostupa, a ne može biti manja od one određene posebnim zakonskim propisima.

Uz ulice u naseljima treba predvidjeti uređenje **pločnika za kretanje pješaka** u širini koja ovisi o pretpostavljenom broju korisnika, ali ne manjoj od 0,80 m.

Izuzetno, uz kolnik može se osigurati izgradnja nogostupa samo uz jednu stranu ulice.

Ne dozvoljava se izgradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koji sprečavaju proširivanje preuskih ulica, uklanjanje oštih zavoja, te zatvaraju vidno polje vozača i time ometaju promet.

Članak 92.

Sve prometne površine trebaju biti izvedene u skladu s posebnim propisima, bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva, a na javnim parkirališnim površinama potrebno je osigurati 5% parkirališnih mjesta za invalide, odnosno min. 1 parkirališno mjesto za invalide.

Članak 93.

Idejnim rješenjem u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja građevne čestice, za izgradnju građevina javne, proizvodno-servisne, poslovno-trgovačke ili športsko-rekreativne namjene potrebno je utvrditi potrebu osiguranja parkirališnih, odnosno garažnih mjesta za osobna ili teretna vozila, te autobuse.

Okvir za dimenzioniranje broja **parkirališno-garažnih mjesta** za građevine iz prethodnog stavka potrebno je (minimalno):

namjena-djelatnost	potreban broj parkirališnih/garažnih mjesta na bruto izgr. površ
- Za svaku stambenu jedinicu	1 PM / 1 stan
- Industrija i zanatstvo	10 PM / 1000 m ²
- Škole (za nastavnike i učenike)	5 PM / 1000 m ²
- Športska igrališta i dvorane	40 PM / 1000 m ²
- Uredi	15 PM / 1000 m ²
- Trgovine i uslužni sadržaji	20 PM / 1000 m ²
- Kulturni, vjerski i društveni sadržaji	40 PM / 1000 m ²
- Lokalni centri	20 PM / 1000 m ²
- Ugostiteljstvo	20 PM / 1000 m ²
- Ostali poslovni prostori	15 Pm / 1000 m ²

Smještaj potrebnog broja parkirališnih, odnosno garažnih mjesta je potrebno predvidjeti na parceli ili na javnim površinama, uz suglasnost tijela uprave nadležnog za promet.

Članak 94.

Predviđa se korištenje javnih cesta i ulica za **javni prijevoz**. Na stajalištima javnog prijevoza potrebno je predvidjeti proširenja za stajališta s nadstrešnicama za putnike.

Članak 95.

Uz kategorizirane ceste moguća je gradnja i uređivanje **biciklističkih staza** i traka unutar koridora prometnica, tako da im širina bude najmanje 1,2 m za jedan smjer, a uzdužni nagib u pravilu ne veći od 4%.

Gradnju i uređivanje biciklističkih traka moguće je izvesti:

- odvojeno od kolnika u drugoj razini,
- kao fizički odvojeni dio kolnika i
- prometnim znakom odvojeni dio kolnika.

Članak 96.

Ovim prostornim planom predviđeno je povećanje kapaciteta **telekomunikacijske mreže**, tako da se osigura dovoljan broj telefonskih priključaka svim kategorijama korisnika kao i najveći mogući broj spojnih veza.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojećih, odnosno planiranih prometnica.

Priključak na telekomunikacijsku mrežu svih objekata, treba izvesti podzemnim kabelom kroz uvodni kabelski zdenac ili ormarić, postavljen na rubu građevinske parcele, cijevima povezan s izvodnim ormarićem u izgrađenom objektu. U slučaju da to nije moguće ili ekonomski opravdano, priključak je moguće riješiti nadzemnim kabelom preko stupa na rubu parcele i krovnog nosača na objektu.

Za izgradnju građevina potrebnih za antenske uređaje *mobilne telefonije* (tornjevi) predvidjeti zasebnu građevnu česticu ukoliko se ne postavljaju na već izgrađenu građevinu ili na već formiranu građevnu česticu. Treba ih tako pozicionirati da ne remete sklad prirodnog ili kultiviranog krajobraza. Preporuča se postava zajedničkih stupova za antene različitih GSM operatera.

Građevine iz stavka 4. ovog članka ne moraju se priključiti na prometnu infrastrukturu.

5.2. Komunalna infrastruktura

Članak 97.

U **elektroenergetskom** sustavu na području Općine Ružić predviđena je izgradnja slijedećih transformatorskih postrojenja i elektoprijenosnih uređaja:

- TS 35/10(20)kV Ružić nazivne snage transformatora 2x4(8) MVA
- DV 35kV od DV 35kV TS Drniš ukupne duljine 12,5 km
- DV 35kV od TS Unešić ukupne duljine 13,5 km.

Ostala planska određenja elektroenergetskog sustava predviđaju:

- podizanje kvalitete energetske postrojenja uz smanjenje razine ekoloških utjecaja;
- stvoriti uvjete za korištenje dopunskih izvora energije (male hidroelektrane, sunčeva energija, bioenergija, energija vjetra i dr.);
- rekonstrukcija i unaprijeđenja postojeće niskonaponske mreže

Detaljno određivanje pozicija dalekovoda i transformatorskih postrojenja prikazanih na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi utvrditi će se Idejnim rješenjima i odgovarajućom stručnom dokumentacijom.

Članak 98.

Male hidrocentrale mogu se graditi na vodotocima sukladno vodopravnim uvjetima, te posebnim uvjetima zaštite okoliša i prirode.

Članak 99.

Predviđeno proširenje vodovodne mreže u cilju jednolične opskrbe cijelog područja bazirano je na dosadašnjoj koncepciji **vodoopskrbe** i to u svim područjima i za naselja koja do sada nisu obuhvaćena vodoopskrbom.

Koncepcija razvitka vodoopskrbe na području utvrđena je u okviru Srednjoročnog programa opskrbe pitkom vodom Šibensko-kninske županije koji je Županijska skupština prihvatila 22. 05. 1996. god.

Planska određenja vodoopskrbnog sustava predviđaju slijedeće radnje:

- sanacija gubitaka u postojećoj vodovodnoj mreži (rekonstrukcija)
- dovršenje sustava Čikola; daljna izgradnja objekata i proširivanje mreže za naselja koja nemaju rješenu vodoopskrbu, a sve kako je prikazano na kartografskom prikazu br. 2. infrastrukturni sustavi (izgradnja vodospreme Seline $V=200 \text{ m}^3$ i vodospreme Mirlović Polje i vodospreme Gradac $V=500 \text{ m}^3$, te vodoopskrbnih cjevovoda trasa kao na kartografskom prikazu)
- međusobno povezivanje vodoopskrbnih sustava (vodovoda Dalmatinske zagore) na području (trase kao na kartografskom prikazu br.2)

Detaljnije pozicije planiranih objekata i vodoopskrbnih cjevovoda prikazanih na na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi, odrediti će se Idejnim rješenjima i odgovarajućom stručnom dokumentacijom.

Članak 100.

Pravilno rješenje **odvodnje** oborinskih i otpadnih voda preduvjet je zdravog urbanog razvoja. Sve otpadne vode treba prije ispuštanja u recipijent tretirati kako bi se uklonile sve štetne posljedice za okolinu, prirodu i recipijent.

Raspoloživi prijemnici na području su podzemne vode putem procjeđivanja (zabranjeno je ispuštanje u vodotoke na području bez obzira na stupanj pročišćenja). Ispuštanje odnosno poniranje u podzemne vode dopušteno je uz treći stupanj čišćenja otpadnih voda (kao u " osjetljivo područje"; područja u koje je dopušteno ispuštanje uz treći stupanj čišćenja- vode II i III kaegorije).

Studijom zaštite voda Šibensko-kninske županije predviđena su tri osnovna načina pročišćavanja u području poniranja pročišćenih voda, a da bi se postigao treći stupanj pročišćavanja;

1. Kompaktni uređaj + polishing, za naselja 50-3000 ES
2. Samo biljne lagune (tkz. bio uređaj) za naselja 50-1000 ES
3. SBR-uređaji za naselja 50-3000ES.

Planirani sustav odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda na području treba se koncipirati kao više manjih zasebnih odvodnih podsustava za svako naselje. Primjenjivi sustav na području je razdjelni sustav odvodnje s čišćenjem samo sanitarnih voda. Svi eventualni pogoni male privrede kao i farme trebaju imati svoje predtretmane otpadnih voda prije upuštanja u javnu kanalizaciju.

Svi mali zagađivači raštrkani po prostoru moraju rješavati probleme zaštite voda individualnim mjerama zaštite, odnosno na područjima gdje se neće planirati izgradnja javnog sustava, odvodnju otpadne vode kućanstava je potrebno riješiti izgradnjom vodonepropusnih septičkih jama, koje će se prazniti putem komunalnog poduzeća na izgrađene sustave odvodnje ili odvoziti sadržaj na deponij određen po sanitarnom organu općine.

Za planiranje sustava odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda potrebno je izraditi idejno rješenje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda područja, a sve u skladu sa posebnim Zakonima, pravilnicima i normama. Točna lokacija uređaja za pročišćavanje i ispusta će se odrediti nakon izrade projektne dokumentacije odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda predmetnog područja i hidrogeoloških istražnih radova (mikrozoniranja) na potencijalnim lokacijama uređaja i mjestima upuštanja (mjesto ispuštanja mora biti van II zone izvorišta; odnosi se na planirane zone sanitarne zaštite vodozahvata Čikola).

Članak 101.

U regulacijskom i zaštitnom sustavu uređenja režima voda uz postojeće izvedene objekte koje treba održavati, predviđene su radnje na nereguliranim dijelovima vodotoka Čikole i Vrbe, koji nisu izvedeni zbog razmatranje mogućnosti izgradnje akumulacije u tom području.

Buduća akumulacija Čikola II" služila bi osim za obranu od poplava i osiguravanju vode za navodnjavanje (izgradnja akumulacije smanjila bi obim potrebnih radova na daljnjoj regulaciji Čikole). Planirana akumulacija zapremnine je $9.00 \times 10^6 \text{ m}^3$ sa pregradnim profilom kod Miskove glavice (4,1 km nizvodno od izvora Čikole). Najviša moguća kota izgradnje određena je položajem vrela Čikole i iznosi 288,0 m n.m. Ispod ove kote potrebno je osigurati retencioni prostor za prihvrat 25 godišnjeg vala velikih voda i maksimalno moguć volumen za potrebe poljoprivrede, jer je voda limitirajući faktor koji diktira veličinu površina koje će se moći navodnjavati. Predvidiva površina akumulacije je 190 ha.

Objekti u regulacijskom i zaštitnom sustavu prikazani su orijentacijski na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi. Detaljnije će se odrediti Idejnim rješenjima i odgovarajućom stručnom dokumentacijom.

Članak 102.

Hidromelioracijski radovi na području planirani su u svrhu korištenje poljoprivrednih površina Petrovog polja. Predviđaju se hidromelioracijski radovi unutrašnje odvodnje i navodnjavanja poljoprivrednih površina, a nadovezuju se na regulacijske radove i zaštitu od poplava., tj. odvodnje suvišnih voda.

Odvodnjavanje unutrašnjih voda je temeljni hidrotehnički zahvat kojim se osigurava pravovremena evakuacija suvišnih voda. U tu svrhu potrebno je kompletirati sustav obodnih lateralnih kanala (zaštita od vanjskih voda) i izvesti osnovnu kanalsku mrežu detaljnih i sabirnih kanala (zaštita melioracionog područja od suvišnih unutarnjih voda).

Navodnjavanje je hidrotehnička mjera kojom se nastoji osigurati optimalne hidrološke uvjete za rast usjeva. Izgradnjom predviđene akumulacije "Čikola vrelo" (zajedno sa akumulacijom "Siverić" na bujici Mahnitaš, volumena $0.83 \times 10^6 \text{ m}^3$), omogućilo bi se navodnjavanje oko 2500 ha putem gravitacionih kanala. Planiranim rješenjem predlaže se distribucija vode na melioracione površine putem tlačnog cjevovoda položenog sredinom polja. Crpna stanica (1800 l/s, radni pritisak 7 bara) locirana je na početku cjevovoda neposredno uz branu akumulacije.

Objekti i razvodna mreža hidromelioracijskih zahvata prikazani su orijentacijski na kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi. Detaljnije će se odrediti idejnim rješenjima i odgovarajućom stručnom dokumentacijom.

Članak 103.

U planu se zadržavaju sva postojeća **grobља** na području Općine. Potrebne radnje odnose se na uređivanje i održavanje postojećih grobља te izgradnju pratećih sadržaja (prioritetno u središnjem naselju) odnosno izgradnju potrebnih sadržaja na postojećim grobљima (mrtvačnica, servisni prostor, parkirališta, pješačke površine, sanitarni prostori i sl).

Uvjeti izgradnje građevina pratećih sadržaja određeni su slijedećim:

- najveći broj etaža -1,
- najveća visina vijenca 4,5 m,
- kosi krov nagiba do 30° ili ravni krov.

Rekonstrukcija (proširenje) ili stavljanje van upotrebe postojećih grobља, provodit će se sukladno odredbama posebnih propisa.

6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno - povijesnih cjelina

6.1. Prirodna baština

Članak 104.

Na području Općine Ružić evidentirani su i predloženi za zaštitu sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN, broj 30/94) dijelovi prirodne baštine u kategoriji:

- **posebni rezervat** (PR-u istraživanju);
- *Svilaja; posebni rezervat šumske vegetacije; (naselje Baljci/ Mirlović polje/Čavoglave)*
- **zaštićeni krajolik** (ZK);
- *područje uz mauzolej I. Meštrovića (naselje Ružić/Otavice)*

Mjere zaštite, za prirodnu baštinu u kategorijama iz 1. stavka ovog članka, propisuje županijsko poglavarstvo uz suglasnost državnog tijela, nadležnog za zaštitu prirode (čl. 29. Zakona).

Članak 105.

Za kategoriju posebni rezervat iz alineje 1. stavka 1 prethodnog članka, ovim PPUO-om evidentirano je i određeno područje za istraživanje šumskog predjela Svilaja (označeno na kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora: posebni rezervat - područje za istraživanje) unutar kojeg će se nakon detaljnije valorizacije od strane nadležnih službi odrediti granice prostora šumske zajednice koja će se izdvojiti kao reprezentant i uvrstiti u prijedlog zaštite u kategoriji posebni rezervat šumske vegetacije).

Za područje evidentiranog područja šumskog predjela Svilaja ovim Planom određen je i poseban režim korištenja sukladno Zakonu o šumama kao područje šume posebne namjene (označeno na kartografskom prikazu br.1.Korištenje i namjena prostora: Š3) i to;
- šume za odmor i rekreaciju- u istraživanju (sukladno članku 67)
- šume unutar zaštićenih prirodnih područja- u istraživanju (sukladno članku 104).

Članak 106.

Do proglašenja zaštite i određivanja granica obuhvata posebnog rezervata iz članka 104. stavka 1. alineje 1., za sve zahvate u prostoru unutar granica evidentiranog područja šumskog predjela Svilaja iz stavka 1. prethodnog članka potrebno je ishoditi suglasnosti i posebne uvjete nadležnih tijela za zaštitu prirodne baštine.

Do proglašenja zaštite, za sve zahvate unutar predloženih granica evidentiranog zaštićenog krajolika iz točke 104. stavka 1. alineje 2, kao i za zahvate u prostoru u kontaktnom području istog, potrebno je ishoditi suglasnosti i posebne uvjete nadležnih tijela za zaštitu prirodne i kulturne baštine.

6.2. Graditeljska baština

Članak 107.

Prema podacima središnje evidencije u Državnoj upravi za zaštitu kulturne baštine o kulturnim dobrima, temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("NN" br.69/99), na području Općine Ružić zatečena su **kulturna dobra** koja su zbog svojeg značaja stavljena pod zaštitu kao registrirana i preventivno zaštićena ili su evidentirana kao kulturna dobra:

I. Povijesne graditeljske cjeline

Ruralne cjeline; seosko naselje

mjesto	cjelina	status
Gradac	- Stari Gradac	- evidentirano
Otavice	- Stare Otavice	- evidentirano

II. Povijesni sklop i građevina

Sakralne građevine

mjesto	građevina	status
Baljci	- Grko katolička crkva	- registrirano
Gradac	- Crkva Male Gospe	- registrirano
Kljaci	- Crkva sv.Ilija	- registrirano

Civilne građevine

mjesto	građevina	status
Otavice	- Kuća Meštrović	- registrirano
Otavice	- Zgrada antimalarične stanice	- registrirano
Otavice	- Zgrada osnovne škole	- registrirano

Grobne građevine

mjesto	građevina	status
Ružić	- Mauzolej obitelji Meštrović	- registrirano

Urbana oprema i javna plastika

mjesto	objekt	status
Gradac	- Kasnobarokna česma	- registrirano

Osim registriranog i evidentiranog inventara spomeničke baštine (upisane u Registar nepokretnih spomenika kulture), PPUO Ružić utvrdio je područja za istraživanje koja treba stručno identificirati i valorizirati(/revalorizirati), a u Planu predstavljaju područja posebnih uvjeta za korištenja prilikom svih aktivnosti u prostoru (traže prethodna primjerena istraživanja zahvata u prostoru); temeljem navedenog, u PPUO Ružić navedeni su svi poznati arheološki lokaliteti i zone neovisno o njihovom statusu odnosno upisu u Registru Državne uprave za zaštitu kulturne baštine:

III. Arheološki lokaliteti

Mjesto	Naziv lokaliteta	Vremensko razdoblje
Baljci	Mjesno groblje	antika, srednji vijek
Gradac	Gradina	pretpovjest
Gradac	Podvornice	pretpovjest
Gradac	Podvornice 2	antika
Gradac	Mjesno groblje	antika, srednji vijek
Otavice	Banovača	antika
Otavice	Otavice	srednji vijek
Ružić	Gabrića glavica	antika
Gradac	Dolci	antika, srednji vijek

Gradac	crkva sv.Marije	rani srednji vijek
Kljaci	Jablanovo	srednji vijek
Kljaci	crkva sv.Ilije i groblje	rani srednji vijek
Umljanović	Bačića gradina	pretpovijest
Umljanović	Balina glavica	pretp., antika, sr. vijek
Baljci	Baljačka glavica	antika
Mirlović P.	Bašića ograda	srednji vijek
Baljci	Beševića ograda	antika
Ružić	Buvač	pretpovijest
Ružić	Bliznice	srednji vijek
Mirlović P.	Careve	srednji vijek
Mirlović P.	Crkvina	srednji vijek
Gradac	Gradac	antika, srednji vijek
Umljanović	Greblje	srednji vijek
Gradac	Lalića glavica	pretpovijest
Mirlović P.	Lastve	pretpovijest
Mirlović P.	Livade	srednji vijek
Kljaci	Mikelića gradina	pretpovijest
Mirlović P.	Podvoda	srednji vijek
Gradac	Podstrana	srednji vijek
Ružić	Gradina Ružić	pretpovijest
Ružić	Velika Gradina Ružić	pretpovijest
Ružić	Rust	pretpovijest
Čavoglave	Rotina gomila	pretpovijest
Križine	Sučića groblje	srednji vijek
Umljanović	Šematorij	antika
Gradac	Točak	antika

Članak 108.

Za sve zahvate u prostoru na registriranim, preventivno zaštićenim i evidentiranim kulturnim dobrima i u njihovoj neposrednoj blizini potrebno je od nadležnih državnih institucija ishoditi posebnim zakonima propisane uvjete i odobrenja (utvrđivanje konzervatorskih uvjeta i ishođenje prethodnog odobrenja Uprave za zaštitu kulturne baštine).

Članak 109.

Prilikom svih zemljanih radova na područjima arheoloških lokaliteta i zona treba planirati prethodne istražne radove, odnosno obavezan arheološki nadzor Konzervatorske službe Uprave za zaštitu kulturne baštine.

Ukoliko se pri izvođenju graditeljskih zahvata naiđe na predmete ili nalaze arheološkog i povijesnog značaja, potrebno je radove odmah obustaviti i obavijestiti o tome nadležnu upravu za zaštitu kulturne baštine (Konzervatorski odjel šibenik), kako bi se (sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara) izvršio pregled, dokumentiranje te ocjena vrijednosti nalaza.

Članak 110.

Konačna valorizacija **krajobraza** područja provest će se kroz izradu krajobrazne osnove za cijelo područje Županije. Preporuka je ovog Plana, a do izrade krajobrazne osnove, da sve zahvate treba provoditi poštujući opće preporuke i mjere:

- očuvanja čitljive geometrije morfoloških elemenata i njihovog međudnosa
- očuvanja dominantnih prostorno-reljefnih silnica
- očuvanja karakterističnih vizura i vidikovaca

- očuvanja izbalansiranog odnosa prirodnih i antropogenih elemenata
- spriječavanje neprikladne izgradnje na vizualno istaknutim lokacijama
- spriječavanje napuštanja i propadanja naselja
- spriječavanje širenja neprikladne nove izgradnje
- spriječavanje napuštanja i zarastanja poljoprivrednih površina
- spriječavanje vođenja infrastrukturnih koridora na krajobrazu neprimjereni način.

7. Postupanje s otpadom

Članak 111.

Način zbrinjavanja opasnog otpada (kao i lokacija odlagališta) utvrdit će se na regionalnoj razini. Prikupljanje i skladištenje planira se u sklopu budućeg županijskog centra za gospodarenje otpadom Bikarac (na području Grada Šibenika).

Zbrinjavanje komunalnog otpada i neopasnog tehnološkog otpada planira se u sklopu budućeg uređenog odlagališta na području Grada Drniša (u suglasnosti s Gradom Drnišom).

Članak 112.

Komunalni otpad u naselju potrebno je prikupljati u tipizirane posude za otpad ili veće metalne kontejnere s poklopcem.

Korisni dio komunalnog otpada treba sakupljati u posebne kontejnere (stari papir, staklo, istrošene baterije i sl.).

Za postavljanje kontejnera iz stava 1, 2 ovog članka potrebno je osigurati odgovarajući prostor kojime se neće ometati kolni i pješački promet, te koji će biti ograđen tamponom zelenila, ogradom ili sl.

Na građevinskom području može se spaljivati samo drvo i lignocelulozni otpad.

Članak 113.

Potrebno je ostvariti sistem za kontrolirano zbrinjavanje životinjskih konfiskata sa cijelog područja koje treba locirati na mjestima gdje neće imati nepovoljan utjecaj na nadzemnu i podzemnu vodu i to nizvodno od postojećih i budućih crpilišta i izvan šire vodozaštitne zone.

8.

Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Članak 114.

Mjere sanacije, očuvanja i unapređenja okoliša i njegovih ugroženih dijelova provodit će se u skladu s važećim zakonima, odlukama i propisima koji su relevantni za ovu problematiku.

Izvešćem o stanju okoliša i Programom zaštite okoliša potrebno je za područje Općine detaljnije i konkretnije utvrditi uvjete, smjernice i mjere zaštite okoliša za osobito vrijedne resurse: vode (pitka voda i odvodnja), šume, tlo, zrak i krajolik, te detaljno inventarizirati osnovne elemente okoliša, analizirati i vrednovati postojeće stanje s obzirom na klasifikaciju, kvalitetu i kvantitetu eventualnih poremećaja. Sukladno utvrđenim lokacijama opasnih djelatnosti, proizašlih iz vrsta i količina opasnih tvari i njihovim rizicima potrebno je izraditi Plan intervencija u zaštiti okoliša.

Članak 115.

Unutar građevinskog područja naselja, odnosno u njegovoj neposrednoj blizini, ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili potencijalno, ugrožavale život i rad ljudi, odnosno vrijednosti iznad dozvoljenih granica utvrđenih posebnim propisima zaštite čovjekova okoliša u naselju.

Unutar građevinskog područja naselja, odnosno u njegovoj neposrednoj blizini, ne može se uređivati ili koristiti zemljište na način koji bi mogao izazvati posljedice u smislu stava 1. ovoga članka.

Članak 116.

Proizvodni pogoni kao i vanjski prostori na kojima će odvijati rad moraju biti udaljeni od stambenih zgrada najmanje za potrebnu udaljenost kako bi se povremeno opterećenje (bukom, vibracijama, dimom, čađi, prašinom, mirisima i sl.) svelo na dozvoljenu mjeru.

Potrebno je sustavno kontrolirati sve poslovne i gospodarske pogone kao i manje zanatske radionice (prvenstveno kemijske čistionice i dr.) u pogledu onečišćenja zraka, vode i produkcije otpada u skladu s minimalnim dozvoljenim standardima.

U cilju zaštite okoliša treba sanirati i razna odlagališta otpadaka iz domaćinstva i industrije, neuređena gnojišta u seoskim gospodarstvima, groblja održavati, hortikulturno urediti i sl. i sl.

Cjelovitim sustavom zbrinjavanja otpada te izgradnjom sustava javne odvodnje smanjit će se mogućnost zagađivanja površinskih i podzemnih voda.

Članak 117.

Raspoloživi prijemnici pročišćenih **otpadnih voda** na području su podzemne vode putem procjeđivanja. Ispuštanje odnosno poniranje u podzemne vode dopušteno je uz treći stupanj čišćenja otpadnih voda.

Otpadne vode koje ne odgovaraju propisima o sastavu i kvaliteti voda, prije upuštanja (u javni odvodni sustav koji treba izgraditi) moraju se pročistiti predtretmanom do tog stupnja da ne budu štetne po odvodni sustav i recipijente u koje se upuštaju.

Članak 118.

Otpadne vode iz domaćinstva moraju se prije upuštanja u okoliš pročititi metodom autopurifikacije, izgradnjom trodjelnih nepropusnih septičkih jama.

Podovi u stajama i svinjcima moraju biti nepropusni za tekućinu i imati rigole za odvodnju osoke u gnojišnu jamu. Dno i stijenke gnojišta do visine od 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala.

Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame ili silose za osoku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu. Jame i silosi za osoku moraju imati siguran i nepropustan pokrov, te otvore za čišćenje i zračenje. U pogledu udaljenosti od ostalih objekata i naprava, za jame i silose za osoku vrijede jednaki propisi kao i za gnojišta.

Članak 119.

Na slivnim područjima izvora vodoopskrbe određuju se posebne **zone sanitarne zaštite** sa pripadnim režimima zaštite voda. Potrebno je provesti mjere za zone sanitarne zaštite izvorišta u skladu s važećim Pravilnikom. Detaljnijim istraživanjima treba definirati zone sanitarne zaštite vodoopskrbnog izvora Čikola.

Članak 120.

Izgradnja i uređivanje zemljišta uz **vodotoke** treba se izvoditi u skladu s posebnim vodoprivrednim uvjetima.

Prema Državnom planu za zaštitu voda (NN8/99) Čikola do Drniša spada u kategoriju osjetljivosti voda "vrlo osjetljivo područje" u kojem se zabranjuje ispuštanje otpadnih voda bez obzira na stupanj pročišćavanja.

Prema Uredbi o klasifikaciji vodotoka Čikola bi od izvora do ušća trebala biti I. kategorije.

Zaštita površinskih voda sastoji se u raznim mjerama kojima treba smanjiti pogoršanje kvalitete vode u vodotocima i planiranim akumulacijama.

U vodotoke se ne smije ispuštati osoka, otopine umjetnih gnojiva, kao i druge štetne tvari, posebno iz gospodarskih i proizvodnih objekata. Ispust otpadnih voda iz domaćinstava a pogotovo iz radionica i proizvodnje u otvorene vodotoke zakonom je zabranjen, te se ukazuje na potrebu identifikacije zagađivača na lokalnoj razini, kroz službe komunalnih redara.

Za zaštitu vodotoka potrebno je uspostaviti odnosno unaprijediti sustav praćenja kvalitete voda kako bi se postigla propisana kvaliteta voda te uvesti nadzor nad onečišćivačima. Zaštitu treba provoditi na svim vodotocima.

Članak 121.

Šume i šumsko zemljište mogu mijenjati svoju namjenu samo prema odredbama posebnih propisa.

Izuzetno od stavka 2. ove točke, šuma se može krčiti samo za potrebe infrastrukturnih linijskih građevina predviđenih ovim planom i planovima šireg područja.

Gospodarenje šumom i njena eksploatacija moraju biti takovi da se bujicama ili na drugi način ne ugroze ljudi, vrijednosti krajobraza ili ekološka ravnoteža.

Nekvalitetno poljoprivredno i ostala neobrađivo zemljište koje ekonomski nije opravdano koristiti u poljoprivredne svrhe može se pošumiti, naročito na području uz koridore brzih cesta i autoceste, predjelima uz vodotoke i sl.

Članak 122.

S ciljem **zaštite tla**, u slučaju predvidivih opasnosti za važne funkcije tla prednost treba dati zaštiti istih ispred korisničkih interesa.

Mjere koje se poduzimaju pri korištenju tla trebaju biti primjerene danom staništu, uz smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla, kao i uz smanjenje unošenja tvari.

U svrhu zaštite od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je primjenjivati odgovarajuće poljoprivredne i šumarske postupke specifične za pojedina područja ("Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse").

Površine koje se više ne koriste (kao npr. rudne jalovine, klizišta, odlagališta otpada) poželjno je rekultivirati (ponovno obrađivati).

Članak 123.

Obzirom na utvrđene djelatnosti koje onečišćuju **zrak** u zonama stanovanja i gospodarskim zonama, preporuka je da Općina Ružić sukladno posebnim zakonskim propisima, vodi Katastar emisija u okoliš, odnosno prati količine ispuštanja štetnih tvari u zrak iz pojedinačnih ispusta iz stacionarnih izvora, ako se takove djelatnosti planiraju na području.

Preporuka je i da Općina u okviru samoupravnog djelokruga prati kakvoću zraka na svome području; uspostava Područne mreže za praćenje kakvoće zraka, sukladno utvrđenom programu mjerenja kakvoće zraka, te osigura uvjete njegove provedbe, a sve u skladu s odredbama Zakona o zaštiti zraka (NN 48/95).

Moguće izvore onečišćavanja zraka treba ispravno locirati u prostoru uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova, te udaljenost od naseljenih područja; eventualne lokacije za zahvate u prostoru kod kojih se javlja izvor onečišćavanja zraka, moraju biti na dovoljnoj udaljenosti od građevnih područja naselja, odnosno od pretežito stambeno-poslovne izgradnje, kako u tim zonama ne bi došlo do prekoračenja graničnih vrijednosti emisija određenih posebnim propisima.

Za planiranje proizvodnih zona, potrebno je izabirati tehnologije koje po svom karakteru mogu biti korištene i smještene u određeni prostor s gledišta emisija u zrak; za eventualne sadržaje koji onečišćuju zrak potrebno je poduzimati zaštitne mjere ugradnjom uređaja za pročišćavanje zraka.

Članak 124.

Pri izgradnji ili rekonstrukciji građevine koja je izvor buke ili se nalazi u sredini, gdje **buka** prekoračuje dozvoljenu vrijednost, potrebno je ishoditi posebne uvjete od strane službe nadležne za zaštitu od buke.

Članak 125.

Kao značajna mjera sprečavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš je obveza izrade **procjene utjecaja na okoliš** za zahvate u prostoru za koje se očekuje da bi svojim djelovanjem mogli znatno ugroziti okoliš.

Obveza procjene utjecaja na okoliš utvrđuje se za građevine i zahvate u prostoru koji su određeni Pravilnikom o procjeni utjecaja na okoliš (NN 59/00), te čl.26. Odredbi za provođenje Prostornog plana Šibensko-kninske županije, kojim se osim zahvata utvrđenih posebnim propisom utvrđuju i drugi zahvati za koje je potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš.

9. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

9.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja

Članak 126.

Utvrđuje se obveza izrade slijedećih planova čiji je obuhvat definiran u grafičkom prikazu broj 3.:

Urbanistički plan uređenja: - gospodarska zona Ružić.
Detaljni plan uređenja: - poslovna zona Umljanović.

Članak 127.

Uvjeti za izgradnju poslovnih i gospodarskih, javnih i društvenih, trgovačkih i uslužnih turističko-ugostiteljskih, vjerskih, te građevina za šport i rekreaciju utvrđuju se temeljem **detaljnog urbanističkog plana** za građevine čija ukupna tlocrtna površina prelazi 2.000 m², odnosno čija bruto razvijena površina prelazi 4.000 m². Iznimno, ukoliko se ove građevine grade na području za koje je izrađen urbanistički plan uređenja, nije potrebna izrada detaljnog plana uređenja prostora.

Detaljni plan uređenja obvezatno se izrađuje i za:

- rekreacijske građevine, koje se u skladu s ovim planom mogu graditi izvan građevinskog područja,
- javne i društvene građevine koje se grade ili dograđuju u zoni središta naselja Gradac.

Članak 128.

Prostorni obuhvat detaljnih planova uređenja (DPU) utvrđuje se u Programu mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru Općine Ružić.

Članak 129.

Svi dokumenti prostornog uređenja: urbanistički planovi, detaljni planovi uređenja i ostali dokumenti moraju biti izrađeni u skladu s PPUO Ružić.

Dokumentima prostornog uređenja iz stavke 1. ovog članka mogu se propisati detaljniji uvjeti za izgradnju i uređenje prostora.

U slučaju da se donesu posebni propisi, stroži od normi iz ovih Odredbi za provođenje, utvrđivanja uvjeta izgradnje primijeniti će se strože norme.

Članak 130.

Prioritet izrade dokumenata prostornog uređenja, te komunalnog opremanja i uređivanja prostora na području obuhvata PPUO određuje se "Programom mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru".

Članak 131.

Kod prijenosa granica iz kartografskih prikaza Prostornog plana u mjerilu 1 : 25.000 na podloge u većim mjerilima, osim onih elemenata plana koji se prikazuju u mjerilu 1 : 5.000, dozvoljena je prilagodba granica odgovarajućem mjerilu podloge.

Članak 132.

Obveza **procjene utjecaja na okoliš** na području Općine Ružić utvrđuje se za građevine i zahvate u prostoru koji su određeni Pravilnikom o procjeni utjecaja na okoliš (Narodne novine, br. 50/00), te čl.26. Odredbi za provođenje Prostornog plana Šibensko-kninske županije.

9.2.

Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 133.

Potrebno je ostvarivati poticajne mjere populacijske politike provođenjem "Nacionalnog programa demografskog razvitka Republike Hrvatske".

Poticajnim mjerama potrebno je:

- područje naselja Gradac, formirati kao središte sa svim potrebnim sadržajima;
- revitalizirati ostala (vitalna) ruralna naselja

Članak 134.

Sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29.783,36/85 i 42/86), a temeljem članka 60. Zakona o prostornom uređenju (NN br. 30/94, 68/98), izrađen je elaborat **Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti**, posebno odobrenog od strane nadležnog državnog tijela i isti se primjenjuje kao sastavni dio Prostornog plana uređenja Općine Ružić.

9.3.

Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 135.

Pojedinačne stambene ili stambeno poslovne građevine sa pripadajućim pomoćnim i gospodarskim građevinama, što se nalaze **izvan građevinskog područja**, a izgrađene su na temelju građevne dozvole, posebnog rješenja ili prije 15. 02. 1968. godine, tretiraju se kao postojeća izgradnja izvan građevinskog područja i mogu se zamjenjivati novom građevinom, rekonstruirati i adaptirati u smislu poboljšanja uvjeta života i rada.

Ako se u **zonama druge namjene** nalaze stambene ili druge legalne građevine koje nisu Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru predviđeni za uklanjanje, izuzetno se dozvoljava rekonstrukcija građevine neophodna za poboljšanje života i rada.

Neophodnim obimom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta života građana smatra se:

- sanacija postojeće stambene ili stambeno-poslovne građevine ili izgradnja nove u istim gabaritima;
- dogradnja, odnosno nadogradnja stambenih prostora tako da ne prelazi ukupno 75 m² bruto građevinske površine svih etaža, s time da se ne povećava broj stanova,
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonica) uz postojeće stambene građevine, koje iste u svom sastavu ili na istoj građevnoj čestici nemaju izgrađene i to u najvećoj bruto površini od 12 m²,
- izgradnja ili adaptacija manjih pomoćnih građevina neophodnih uz postojeće stambene građevine, ako nisu sagrađene ili su u takvom stanju da je potrebna adaptacija (spremište, drvarnica) i to u najvećoj bruto površini od 12 m², te izgradnja ograda,
- adaptacija tavanškog ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita stambene građevine u stambeni prostor,
- rekonstrukcija svih vrsta instalacija,
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
- postavljanje montažne garaže za osobni automobil.

Neophodnim obimom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta rada smatra se:

- izmjena uređaja i instalacija vezanih za promjenu tehnoloških rješenja, s tim da se građevine u tu svrhu mogu dograđivati i nadograđivati do najviše 5% bruto površine postojeće građevine
- promjena namjene poslovnih prostora pod uvjetom da novoplanirana namjena ne pogoršava stanje okoliša i svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi u okolnim stambenim prostorima, ali samo unutar postojećih gabarita,
- prenamjena dijela postojeće stambene građevine u poslovni prostor unutar postojećih gabarita, ako svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi i okolne stambene objekte odnosno da se isti zaštite od buke; isto se odnosi na dogradnju manjih poslovnih objekata koji time čine funkcionalnu cjelinu.
- dogradnja gospodarskih građevina poljoprivrednih proizvođača u montažno demontažnim elementima, najveće bruto površine 30 m², za potrebe spremanja pribora, ljetina ili stočarskih proizvoda izvan naselja gradskog karaktera,

Povećanje koeficijenta izgrađenosti adaptacijom građevina iz stavka 2. i 3. ove točke, kao i proširenje drugih postojećih građevina ili izgradnjom nove građevine, ne može biti veće nego što je obzirom na način i vrstu izgradnje utvrđeno ovim odredbama za provođenje.